

Rolnummer 6725
Arrest nr. 127/2018 van 4 oktober 2018

A R R E S T

In zake : het beroep tot gedeeltelijke vernietiging van artikel 2/2, § 2, eerste lid, 5°, van het decreet van het Waalse Gewest van 6 november 2008 houdende rationalisatie van de adviesverlenende functie, ingevoegd bij artikel 5 van het decreet van 16 februari 2017, ingesteld door de vzw « Terre wallonne » en de vzw « Association du Val d'Amblève, Lienne et Affluents ».

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters F. Daoût en A. Alen, en de rechters L. Lavrysen, J.-P. Snappe, J.-P. Moerman, E. Derycke, T. Merckx-Van Goey, P. Nihoul, T. Giet en R. Leysen, bijgestaan door de griffier F. Meersschaut, onder voorzitterschap van voorzitter F. Daoût,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. *Onderwerp van het beroep en rechtspleging*

Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 6 september 2017 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 8 september 2017, is beroep tot vernietiging ingesteld van de woorden « , op de voordracht van Inter-Environnement Wallonie » in artikel 2/2, § 2, eerste lid, 5°, van het decreet van het Waalse Gewest van 6 november 2008 houdende rationalisatie van de adviesverlenende functie, ingevoegd bij artikel 5 van het decreet van 16 februari 2017 (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 5 april 2017), door de vzw « Terre wallonne » en de vzw « Association du Val d'Amblève, Lienne et Affluents », bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. A. Lebrun, advocaat bij de balie te Luik.

Bij beschikking van 6 juni 2018 heeft het Hof, na de rechters-verslaggevers J.-P. Snappe en L. Lavrysen te hebben gehoord, beslist dat de zaak in staat van wijzen is, dat geen terechtzitting zal worden gehouden, tenzij een partij binnen zeven dagen na ontvangst van de kennisgeving van die beschikking een verzoek heeft ingediend om te worden gehoord, en dat, behoudens zulk een verzoek, de debatten zullen worden gesloten op 27 juni 2018 en de zaak in beraad zal worden genomen.

Aangezien geen enkel verzoek tot terechtzitting werd ingediend, is de zaak op 27 juni 2018 in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *In rechte*

- A -

A.1.1. De verzoekende partijen, de vzw « Terre wallonne » en de vzw « Association du Val d'Amblève, Lienne et Affluents » zijn twee milieuverenigingen die, krachtens artikel D28-4 van het Milieuwetboek, als plaatselijke verenigingen zijn erkend.

Zij vorderen de vernietiging van de woorden « , op de voordracht van Inter-Environnement Wallonie » in artikel 2/2, § 2, eerste lid, 5°, van het decreet van het Waalse Gewest van 6 november 2008 houdende rationalisatie van de adviesverlenende functie, ingevoegd bij artikel 5 van het decreet van 16 februari 2017.

A.1.2. Zij leiden een enig middel af uit de schending van de artikelen 10, 11 en 23 van de Grondwet.

De verzoekende partijen verwijten artikel 5 van het decreet van 16 februari 2017, dat een artikel 2/2, § 2, eerste lid, 5°, in het voormelde decreet van 6 november 2008 invoegt, erin te voorzien dat, onder de verschillende categorieën van vertegenwoordigers die de beleidsgroep « Wetenschappelijk beleid » zullen samenstellen, beleidsgroep die ermee belast is aan de Waalse Regering adviezen uit te brengen over het wetenschappelijk beleid, de vertegenwoordiger van de krachtens het Milieuwetboek erkende milieuverenigingen wordt voorgedragen door Inter-Environnement Wallonie.

Zij zijn echter van mening dat die federatie van verenigingen, die niet het monopolie heeft inzake milieubescherming in Wallonië, een dermate groot gewicht heeft dat de verzoekende partijen geen enkele kans maken om deel uit te maken van de beleidsgroep « Wetenschappelijk beleid ».

Het feit dat artikel 5 van het decreet voorziet in die bijzondere manier van aanwijzing plaatst hen in een « ongelijke » positie ten aanzien van de manier waarop de andere verenigingen worden aangewezen in het kader van de vertegenwoordiging bepaald in de artikelen 6, 7 en 9 van hetzelfde decreet, waarbij die bepalingen in dat geval voorzien in een aanwijzing zonder de tussenkomst van Inter-Environnement Wallonie.

Artikel 23 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 2, leden 4 en 5, en 3, lid 4, van het Verdrag van 25 juni 1998 betreffende toegang tot informatie, inspraak in besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden, zou eveneens geschonden zijn in zoverre de decreetgever niet waakt over de veelheid van vertegenwoordigingen van standpunten inzake milieubeleid, rechtstreeks of afgeleid, en een federatie van verenigingen neigt te bevoordelen die hij ruimschoots subsidieert en die hierdoor niet altijd het standpunt van het hele milieuverenigingsleven weergeeft.

- B -

B.1. Artikel 5 van het decreet van het Waalse Gewest van 16 februari 2017 « houdende wijziging van het decreet van 6 november 2008 houdende rationalisatie van de adviesverlenende functie en verscheidene bepalingen betreffende de adviesverlenende functie » bepaalt :

« In hetzelfde hoofdstuk I/1 wordt een artikel 2/2 ingevoegd, luidend als volgt :

‘ Art. 2/2. § 1. De Beleidsgroep Wetenschappelijk beleid wordt op eigen initiatief of op verzoek van de Regering ermee belast :

1° adviezen uit te brengen over het wetenschappelijk beleid m.b.t., enerzijds, oriëntatienota's van de Regering en, anderzijds, voorontwerpen van decreten of besluiten met een reglementaire draagwijdte;

2° middelen voor te stellen die uitgevoerd moeten worden om de ontwikkeling en de doeltreffende coördinaties van de activiteiten inzake wetenschappelijk en technologisch onderzoek te bevorderen zowel in de economische sector als in de academische sector, en dit, in verband met de economische, sociale en leefmilieubehoefte van het Gewest;

3° suggesties over de financiering van het wetenschappelijk beleid voor de uitwerking van de begroting van het Gewest te formuleren;

4° de Regering te adviseren over de deelneming van het Gewest aan de nationale, intergewestelijke en internationale activiteiten inzake wetenschappelijk en technologisch onderzoek;

5° het wetenschappelijk beleid van het Gewest om de twee jaar te evalueren;

6° advies uit te brengen over het meerjarenprogramma van de werken van het “ Institut wallon de l’Evaluation, de la Prospective et de la Statistique ” (Waals Instituut voor Evaluatie, Prospectief beleid en Statistiek) en over zijn jaarlijkse activiteitenverslag;

7° elke aanbeveling inzake statistiek, evaluatie, strategische raad of prospectief beleid aan de Regering te formuleren.

Wat de in 5° bedoelde opdracht betreft, verstrekt de Regering alle nodige inlichtingen voor de uitvoering ervan aan de Beleidsgroep.

§ 2. De Beleidsgroep Wetenschappelijk Beleid bestaat uit twintig leden aangewezen door de Regering als volgt :

1° tien vertegenwoordigers van de sociale gesprekspartners op de voordracht van de “ Conseil économique et social de Wallonie ”;

2° zes leden uit de in het Waalse Gewest actieve universitaire instellingen die door de “ Académie de Recherche elektronisch toezicht d’Enseignement supérieur ” kunnen worden voorgesteld;

3° twee leden uit de in het Waalse Gewest actieve niet-universitaire instellingen van het hoger onderwijs die door de “ Académie de Recherche et d’Enseignement supérieur ” kunnen worden voorgesteld;

4° twee vertegenwoordigers van de onderzoekscentra op de voordracht van Wal-Tech;

5° een vertegenwoordiger van de milieuverenigingen die krachtens het Milieuwetboek zijn erkend, op voordracht van Inter-Environnement Wallonie.

De administrateur-generaal van het “ Institut wallon de l’Evaluation, de la Prospective et de la Statistique ” woont de vergaderingen van de Beleidsgroep met raadgevende stem bij.

De Beleidsgroep wijst uit zijn midden een voorzitter en een ondervoorzitter aan.

Het voorzitterschap en het ondervoorzitterschap van de Beleidsgroep worden om de dertig maanden alternerend uitgeoefend door een vertegenwoordiger van sociale gesprekspartners, enerzijds, en een vertegenwoordiger van het universitair onderwijs of het niet-universitair hoger onderwijs of van de onderzoekscentra, anderzijds. ’ ».

B.2. De verzoekende partijen verwijten artikel 2/2, § 2, eerste lid, 5°, de vertegenwoordiger van de milieuverenigingen die zijn erkend krachtens het Milieuwetboek, die door de Waalse Regering wordt aangewezen, te onderwerpen aan de voordracht van Inter-Environnement Wallonie.

Zij zijn van mening dat zij geen enkele kans maken om te worden voorgedragen, daar die federatie van verenigingen die ruimschoots door de Waalse Regering zou zijn gesubsidieerd, bevoorreed zou zijn wat de keuze van haar vertegenwoordiger betreft. Zij voegen eraan toe

dat die manier van aanwijzing hen in een ongelijke positie zou plaatsen ten aanzien van de manier van aanwijzing die in de artikelen 6, 7 en 9 van hetzelfde decreet wordt voorgeschreven.

B.3.1. Een van de opdrachten die zijn omschreven in artikel 2/2, § 1, eerste lid, van het voormelde decreet van 6 november 2008, zoals ingevoegd bij artikel 5 van het bestreden decreet, van de beleidsgroep « Wetenschappelijk beleid » bestaat erin aan de Waalse Regering « middelen voor te stellen die uitgevoerd moeten worden om de ontwikkeling en de doeltreffende coördinatie van de activiteiten inzake wetenschappelijk en technologisch onderzoek te bevorderen zowel in de economische sector als in de academische sector, en dit, in verband met de economische, sociale en leefmilieubehoefte van het Gewest ».

B.3.2. De opdrachten die in artikel 2/2, § 1, eerste lid, van het decreet aan de beleidsgroep « Wetenschappelijk beleid » worden toevertrouwd, hebben voornamelijk betrekking op de onderzoeksactiviteiten, de organisatie en de evaluatie van het wetenschappelijk beleid in alle domeinen die onder de bevoegdheid van het Waalse Gewest vallen.

De samenstelling van de beleidsgroep « Wetenschappelijk beleid », geregeld in artikel 2/2, § 2, eerste lid, voorziet voor de 21 aangewezen leden in de volgende verdeling : tien vertegenwoordigers van de sociale gesprekspartners, acht leden uit de in het Waalse Gewest actieve universitaire instellingen en hogescholen, twee leden uit de onderzoekscentra en, ten slotte, een vertegenwoordiger van de milieuverenigingen op voordracht van Inter-Environnement Wallonie.

Artikel 7 van het decreet van 16 februari 2017, dat de beleidsgroep « Leefmilieu » definieert die ermee belast is adviezen in die aangelegenheid uit te brengen, kent aan de erkende milieuverenigingen vier zetels toe onder de zeventien leden ervan, terwijl de artikelen 6 en 9 die respectievelijk de beleidsgroep « Mobiliteit » en de beleidsgroep « Landelijke aangelegenheden » definiëren, elk twee zetels aan diezelfde verenigingen toekennen. Luidens die drie bepalingen kunnen de verenigingen hun kandidatuur rechtstreeks en zonder tussenkomst indienen.

B.3.3. Ook al verschilt de manier van aanwijzing van de milieuverenigingen binnen de beleidsgroepen « Leefmilieu », « Mobiliteit » en « Landelijke aangelegenheden », waarbij die verenigingen hun kandidatuur om op te treden als één van de verschillende vertegenwoordigers van de milieuverenigingen, rechtstreeks kunnen voorstellen, de aan die drie beleidsgroepen toevertrouwde opdrachten onderscheiden zich van die welke zijn toevertrouwd aan de beleidsgroep « Wetenschappelijk beleid », waarvan het specifieke karakter kan verantwoorden dat binnen die beleidsgroep de enige vertegenwoordiger van de milieuverenigingen wordt voorgedragen door Inter-Environnement Wallonie, die erkend is als een federatie van milieuverenigingen in de zin van artikel D28-6 van het Milieuwetboek. Op basis van die bepaling moet een federatie van milieuverenigingen aan de volgende voorwaarden voldoen :

« Om als ‘ Verbond of Net ’ erkend te worden, voldoet de vereniging aan de volgende bijkomende voorwaarden :

1° diensten aan haar leden of aan het publiek verlenen en minstens 30 acties per jaar organiseren die de milieubescherming, de verbetering van de staat van het leefmilieu, de milieuopvoeding en de bewustmaking voor het leefmilieu beogen en die voor haar leden of het publiek open zijn;

2° een opdracht ter vertegenwoordiging van de verenigingen uitoefenen, met name in de door het Waalse Gewest opgerichte adviescommissies en -raden;

3° samengesteld zijn uit minstens 30 verenigingen die erkend worden als milieuverenigingen en die actief zijn op het grondgebied van het Waalse Gewest;

4° acties uitoefenen op het hele grondgebied van het Waalse Gewest ».

De decreetgever heeft redelijkerwijs kunnen oordelen dat die koepelorganisatie het meest representatief is voor de erkende milieuverenigingen om het recht op voordracht van de enige vertegenwoordiger van die verenigingen in de beleidsgroep « Wetenschappelijk beleid », aan haar toe te kennen.

B.4. Het middel is niet gegrond.

Om die redenen,

het Hof

verwerpt het beroep.

Aldus gewezen in het Frans, het Nederlands en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op 4 oktober 2018.

De griffier,

De voorzitter,

F. Meersschaut

F. Daoût